Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 701
van **FREYA SAEYS**
datum: 30 juli 2020

---

aan **WOUTER BEKE**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Coronacrisis - Oproepen naar hulplijnen en suïcides

De coronacrisis heeft een grote impact op het mentaal welzijn van mensen. De onzekere tijden brengen angst en depressieve gevoelens teweeg bij velen. De fysieke consultaties bij hulpverleners kenden in grote mate een overschakeling naar online of telefonische oproepen. Het heeft er wellicht ook toe geleid dat een aantal platforms meer geconsulteerd wordt.

1. Hoeveel oproepen (chat, telefonische oproepen) hebben de Zelfmoordlijn, Awel, de Drugslijn, Tele-Onthaal, de jongerenadviescentra (JAC), de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB) en 1712 gekregen in de maanden maart tot en met juli, opgesplitst tussen telefonisch en chat en opgesplitst per platform? Is daarbij genoteerd welke leeftijdsgroepen een oproep (telefonisch of chat) deden en zo ja, wat is dan de verdeling en wat was het geslacht van de oproepers? Hoe verhouden deze oproepen zich tot de oproepen die er normaal zijn in hetzelfde tijdsbestek?
2. Er zijn een aantal websites die mensen op vlak van zelfzorg ondersteunen, zoals www.alcoholhulp.be, www.fitinjehoofd.be!, www.nupraatikerover.be, www.noknok.be.

   Hoeveel meer bezoekers hebben zij gekregen in vergelijking met eenzelfde periode vóór de coronacrisis, opgesplitst per platform?
3. Wanneer deze platformen niet meer baten, kan de situatie in de ergste gevallen soms leiden tot suïcide.

   Hoeveel mensen hebben in juni en juli suïcide gepleegd in 2020 en 2019, opgesplitst per geslacht en per leeftijdsgroep (-18 jaar, tussen 18 en 65 jaar en + 65 jaar)?
4. Hoeveel mensen hebben in de maanden juni en juli een suïcidepoging ondernomen in 2020 en 2019, opgesplitst per geslacht en per leeftijdsgroep (-18 jaar, tussen 18 en 65 jaar en + 65 jaar)?

WOUTER BEKE
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

ANTWOORD
op vraag nr. 701 van 30 juli 2020
van **FREYA SAEYS**

---

1. Hieronder en in bijlage 1, 2, 3a en 3b vindt u een overzicht van het aantal oproepen voor de periode maart tot en met juli en opgesplitst per platform: CAW (en JAC), Tele-onthaal, 1712, Awel, Zelfmoordlijn 1813 en de Drugslijn. Het CLB valt onder de bevoegdheid van de minister van onderwijs waar de gewenste gegevens kunnen worden opgevraagd.

   CAW

	Chat CAW	Chat JAC	Telefoon CAW/JAC
29/02-12/06	2260	4615	16042

   Voor de CAW zijn er geen cijfers beschikbaar over de leeftijd en het geslacht van de oproepers.
   We beschikken niet over cijfers voor de periode april 2019 waardoor er geen volledige vergelijking kan gemaakt worden. Van het aantal chatgesprekken kan er wel een vergelijking gemaakt worden en is er een verdrievoudiging van het aantal oproepen in 2020 in vergelijking met dezelfde periode in 2019.

   Tele-onthaal

	Chat	Telefoon
2/03-2/08	8515	52126

   Voor Tele-onthaal zijn er geen cijfers beschikbaar over de leeftijd en het geslacht van de oproepers.
   Een vergelijking van de cijfers 2020 met een vergelijkbare periode in 2019 toont een stijging van het aantal oproepen tussen de 13,25% en 26,58%. Chatgesprekken kennen een grotere stijging dan telefonische gesprekken.

   1712

	Chat	E-mail	Telefoon	Onbekend
1/03-31/07	393	679	2410	171

   In april 2020 kreeg 1712 het hoogste aantal telefonische oproepen ooit (nl. 966), meer dan een verdubbeling van het gemiddelde van 2019.
   Voor 1712 zijn er geen cijfers beschikbaar over de leeftijd en het geslacht van de oproepers.

   Awel

   De cijfers van 13 maart tot 31 juli van Awel vindt u in bijlage 1.

Er is een grote stijging van het aantal berichten, vooral via chat en e-mail. Het aantal oproepen via telefoon is niet enorm verschillend ten opzichte van dezelfde periode in 2019.
Vooral jongeren tussen de 10 en 15 jaar nemen contact op via chat. Meisjes blijven nog steeds de grootste klant bij Awel.

Zelfmoordlijn 1813

De cijfers van maart tot en met juli van Zelfmoordlijn 1813 vindt u in bijlage 2.

Er is geen stijging van het aantal oproepen. Er is wel een verschuiving in het aantal doorschakelingen naar Tele-Onthaal, dat gedaald is in 2020. Dit heeft te maken met een toegenomen capaciteit aan de Zelfmoordlijn, in het bijzonder in de lockdownmaanden. Ook aan de chat zijn de verschuivingen eerder een kwestie van capaciteit, eerder dan een toegenomen vraag.

De Druglijn

De cijfers van maart tot en met juli van De Druglijn vindt u in bijlage 3a en 3b.
Ook bij de Druglijn kan er een stijging worden vastgesteld van het aantal oproepen na het begin van de lockdown.

2. www.alcoholhulp.be

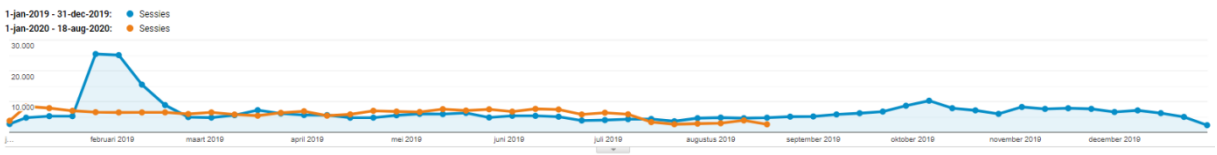
Er kan een stijging worden vastgesteld in het aantal aanmeldingen op het platform alcoholhullp.be. Onderstaande tabel bevat een overzicht van de aanmeldingen voor de periode maart tot juni 2020 en de periode maart tot juni 2019:

Programma	Aanmeldingen 2020	Aanmeldingen 2019
Alcohol zelfhulp	338	302
Alcohol Begeleiding	210	169

www.fitinjehoofd.be

In absolute cijfers is er een lichte stijging in het aantal gelogde sessies tijdens de lockdown periode (maart, april, mei), in vergelijking met dezelfde periode een jaar eerder.
- Maart 2020: stijging aantal sessies met **5,8%** (merk op: de lockdown ging van start op 14 maart) in vergelijking met dezelfde maand in 2019;
- April 2020: stijging aantal sessies met **17,3%** in vergelijking met dezelfde maand in 2019;
- Mei 2020: stijging aantal sessies met **17,4%** in vergelijking met dezelfde maand in 2019.

Onderstaande grafiek toont een vergelijking van de absolute bezoekersaantallen 2019 – 2020:

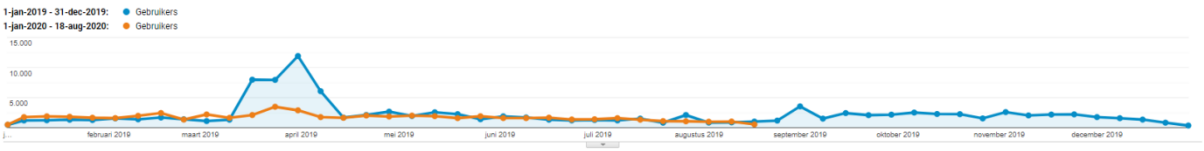
Blauw: bezoekerscijfers 2020. Oranje bezoekerscijfers 2019

www.noknok.be

Gezien de lancering van de vernieuwde NokNok website in de maart 2019, betreft dit een 'atypische' (niet representatieve) periode. Dit maakt het moeilijk om op dezelfde manier een vergelijking van de absolute cijfers te maken zoals bij Fit in Je Hoofd.

Uit een vergelijking van de cijfers in de periode maart-april-mei 2020 met de overige maanden in 2020 (in het bijzonder januari – februari) blijkt dat er vooral in de maand maart (dus bij de start van de lockdown) meer NokNok-bezoekers waren en dat er ook een toename is van het aantal sessies. In april en mei is deze stijging er ook, maar veel minder uitgesproken.

Onderstaande grafiek toont een vergelijking van de absolute bezoekersaantallen 2019 – 2020:

Blauw: bezoekerscijfers 2020. Oranje bezoekerscijfers 2019

www.nupraatikerover.be

In de eerste helft van 2020 (januari – juni) voerden de chatmedewerk(st)ers van nupraatikerover.be gemiddeld 85 gesprekken per maand, in vergelijking met 58 in dezelfde periode in 2019. In april 2020 was er een duidelijke piek, met 123 gesprekken. Het aantal mensen die de website bezochten en op de chatknop klikten, varieerde van 67 kliks tot 135 per week.

3. De cijfers inzake zelfdoding voor 2019 en 2020 zijn nog niet beschikbaar.

   Het ruwe aantal overlijdens is snel beschikbaar via het Rijksregister, maar het opmaken van de statistiek van de doodsoorzaken neemt veel meer tijd in beslag. De overlijdenscertificaten van Vlaanderen worden gecontroleerd, verwerkt, gecodeerd, en de resulterende bestanden geanalyseerd door het Agentschap Zorg en Gezondheid. De beoordeling van elk niet-natuurlijk overlijden gebeurt zeer zorgvuldig door gespecialiseerde daartoe opgeleide nosologen. Indien de doodsoorzaak niet voldoende duidelijk is, wordt de certificerende arts en/of het bevoegde parket aangeschreven voor bijkomende inlichtingen. Het verwerkingsproces vraagt dus tijd. Het aantal zelfdodingen in Vlaanderen voor 2017 (meest recente gegevens) werd dan ook pas in november 2019 bekend gemaakt.

4. De Cijfers inzake suïcidepogingen voor 2020 zijn nog niet beschikbaar. De cijfers van de pogingen voor 2019 worden momenteel verwerkt en zullen in het najaar 2020 beschikbaar kunnen gesteld worden. De cijfers voor 2020 volgen een jaar later.

   De Eenheid voor Zelfmoordonderzoek van UGent (EZO) beschikt wel al over een **beperkt aantal recente gegevens** van 2020. Hierbij moet benadrukt worden dat het gaat om data van slechts 7 (van de 43) ziekenhuizen die aangemelde suïcidepogingen registeren en waarvan de registraties onmiddellijk beschikbaar zijn binnen EZO. De overige 36 ziekenhuizen sturen de data jaarlijks of halfjaarlijks door.

   Op basis van de data van deze 7 ziekhuizen blijkt dat er in de periode 14 maart (start lockdown) tot 31 juli 2020 duidelijk minder suïcidepogingen werden geregistreerd, in vergelijking met dezelfde periode in 2019. Omwille van de zeer beperkte gegevens is

voorzichtigheid in interpretaties geboden. EZO verneemt van internationale experts die gelijkaardige registraties doen van suïcidepogingen wel dezelfde trend en een sterke daling van het aantal aanmeldingen van suïcidepogingen via de spoedopnamediensten. Op het eerste zicht lijkt het dat er minder suïcidaal gedrag wordt gesteld.

BIJLAGEN

1. Cijfers AWEL, 13 maart – 31 juli
2. Cijfers Zelfmoordlijn 1813 maart – juli
3. Cijfers De Druglijn maart – juli 2020